

Nota

Huldenberg, Tomme

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel
Nota Huldenberg, Tomme. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteurs
Ben Van Genechten
Toon De Herdt

Erkende archeoloog
BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer
2025-0251

Plaats en datum
Evergem, 2 oktober 2025

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 3215
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1	<i>Administratieve gegevens</i>	<i>1</i>
1.2	<i>Aanleiding</i>	<i>4</i>
1.2.1	Algemeen	4
1.2.2	Geplande werken en impactanalyse	4
1.3	<i>Onderzoekstraject</i>	<i>6</i>
1.4	<i>Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota</i>	<i>6</i>
2	Proefsleuvenonderzoek	7
2.1	<i>Werkwijze en strategie</i>	<i>7</i>
2.1.1	Onderzoeksdoelstellingen	7
2.1.2	Onderzoeksvragen	7
2.1.3	Methoden en technieken	8
2.1.4	Organisatie van het vooronderzoek	9
2.1.5	Afwijkingen	10
2.1.6	Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding	10
2.2	<i>Assessment</i>	<i>11</i>
2.2.1	Landschappelijke en aardkundige situering	11
2.2.2	Interpretatie profielen	11
2.2.3	Sporen en structuren	15
2.2.4	Vondsten	18
2.2.5	Stalen	18
2.2.6	Bewaring en deponering	18
2.3	<i>Synthese onderzoeksresultaten</i>	<i>18</i>
2.3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	18
2.3.2	Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek	18
2.3.3	Verwachting archeologisch erfgoed	18
2.3.4	Syntheseplan	19
2.3.5	Onderzoeksvragen: antwoorden	20
2.4	<i>Besluit</i>	<i>20</i>
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	20
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	20
3	Samenvatting	21
4	Lijsten	22
4.1	<i>Figurenlijst</i>	<i>22</i>
4.2	<i>Plannenlijst</i>	<i>22</i>
4.3	<i>Tabellenlijst</i>	<i>22</i>
5	Bibliografie	23
6	Bijlagen	24
6.1	<i>Fotolijst</i>	<i>24</i>
6.2	<i>Bodemprofielen</i>	<i>24</i>

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

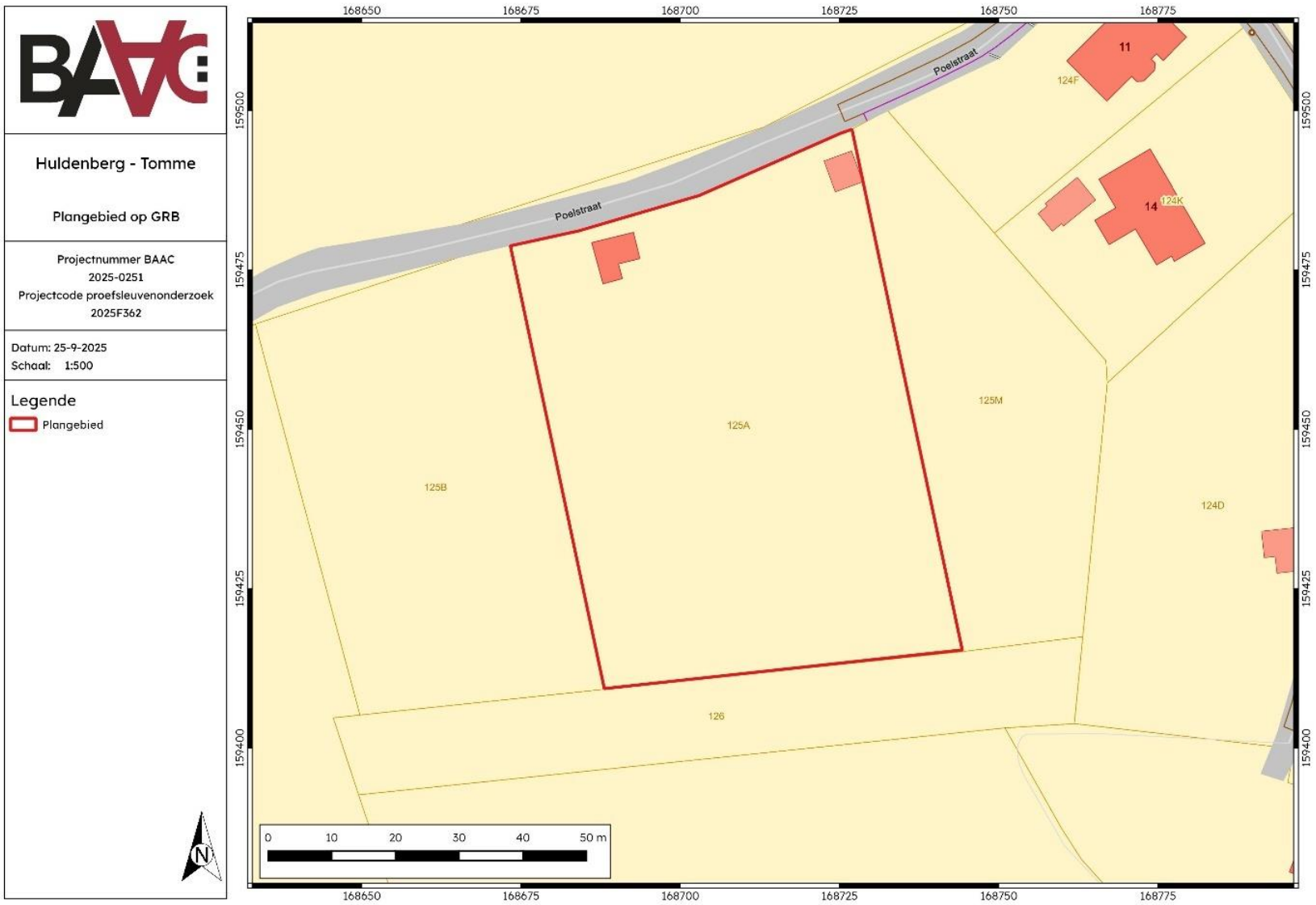
Naam site	Huldenberg, Tomme		
Ligging	Poelstraat, deelgemeente Ottenburg, gemeente Huldenberg, provincie Vlaams-Brabant		
Kadaster	Huldenberg, afdeling 5, sectie C, perceel 125A		
Coördinaten	Noordwest:	x: 168673,29	y: 159497,04
	Noordoost:	x: 168745,29	y: 159497,04
	Zuidwest:	x: 168673,29	y: 159409,28
	Zuidoost:	x: 168745,29	y: 159409,28
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0251		
ID in akte genomen AN	ID 30092 ¹		
Oppervlak plangebied AN	Ca. 14.600 m ²		
Oppervlakte geplande werken	Ca. 9.700 m ²		
Oppervlakte advieszone Nota	Ca. 4.285 m ²		
Proefsleuven- onderzoek	Projectcode	2025F362	
	Veldwerkleider	Ben Van Genechten (archeoloog)	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00020	
	Betrokken actoren	Toon De Herdt (archeoloog, assistent-aardkundige)	

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen² of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen³, tenzij anders vermeld.

¹ CLAEYS 2024

² GEOPUNT VLAANDEREN 2024 – administratief, historisch, orthofotografisch

³ DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2025 – geografisch

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 25.09.2025)

1.2 Aanleiding

1.2.1 Algemeen

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota “Archeologienota Huldenberg Tomme 2DWA-riolering - v.2.0” (ID 30092)⁴. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte enkel een bureauonderzoek. Dit bureauonderzoek werd midden 2024 uitgevoerd door ARCHEOWORKS. De synthese van het bureauonderzoek luidde als volgt:

“Bureauonderzoek wees uit dat zowat het ganse plangebied deel uitmaakt van de bij Ministerieel Besluit van 10 mei 2010 beschermde archeologische site ‘Middenneolithische site Ottenburg’. Dat is meteen ook de belangrijkste reden waarom een archeologienota moet worden toegevoegd aan de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Deze archeologienota betreft een update van de in akte genomen Archeologienota 19287 (Robberechts en Šoba 2022), dewelke op zich reeds een aanpassing/aanvulling was van Archeologienota 815 (Deville & Houbrechts 2016). De werkplannen zijn sinds 2022 in beperkte mate aangepast, waardoor er nood was aan een nieuwe te bekrachtigen archeologienota.

Het plangebied ligt net buiten de 90 ha grote ‘enclosure site’ die het hart vorm van de beschermde site. Bovendien grenst het plangebied aan het prehistorische monument waaraan het gehucht zijn naam te danken heeft en dat eveneens in oorsprong neolithisch is. Ter hoogte van het plangebied geldt bijgevolg een hoge archeologische verwachting voor sporen van off-site activiteiten uit dezelfde periode, zoals begraving, transport, ontginning, etc.

Op een aantal aanpalende percelen zijn de voorbije jaren reeds een archeologische vooronderzoeken uitgevoerd, met en zonder ingreep in de bodem. Hierbij werden vooralsnog geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aangetroffen. Deze contexten zijn echter niet één op één vergelijkbaar met het huidige plangebied, aangezien het bij die eerdere onderzoeken meestal ging om een zeer beperkte impact in zones die reeds in grote mate geroerd waren.

Omdat het verwachte relevante archeologisch niveau zich vlak onder de bouwvoor (of wegfundering) bevindt, bestaat quasi overal de kans dat archeologische waarden geraakt worden. Op de randen van het plateau is er mogelijk sprake van een aanvullend pakket colluvium, maar door de geplande diepte van de werkzaamheden moet ook hier uitgegaan worden van een effectieve impact op het bodemarchief.

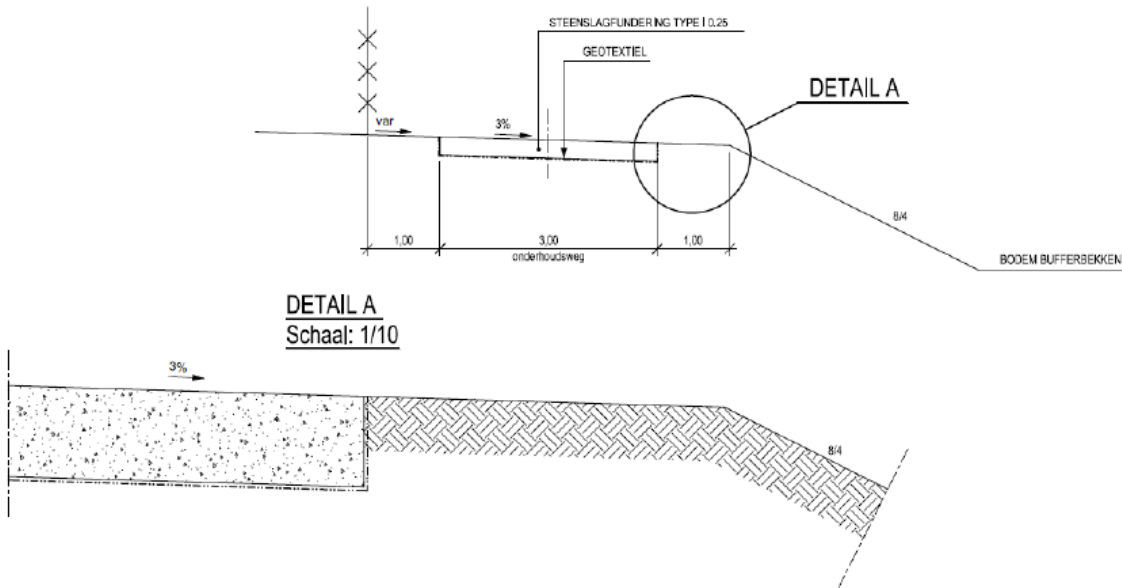
Gezien de archeologische verwachting en de impact, aard, technische uitvoeringswijze en locatie van de werken is geoordeeld dat het uitgraven van alle lijntracés, inclusief de daaraan gelinkte beperkte uitbreidingen, gepaard dienen te gaan met een archeologische opgraving in de vorm van een werfbegeleiding. Specifiek voor perceel 125A, waar de bufferbekkens zijn ingepland, wordt geadviseerd om in uitgesteld traject een aanvullend vooronderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.”

1.2.2 Geplande werken en impactanalyse

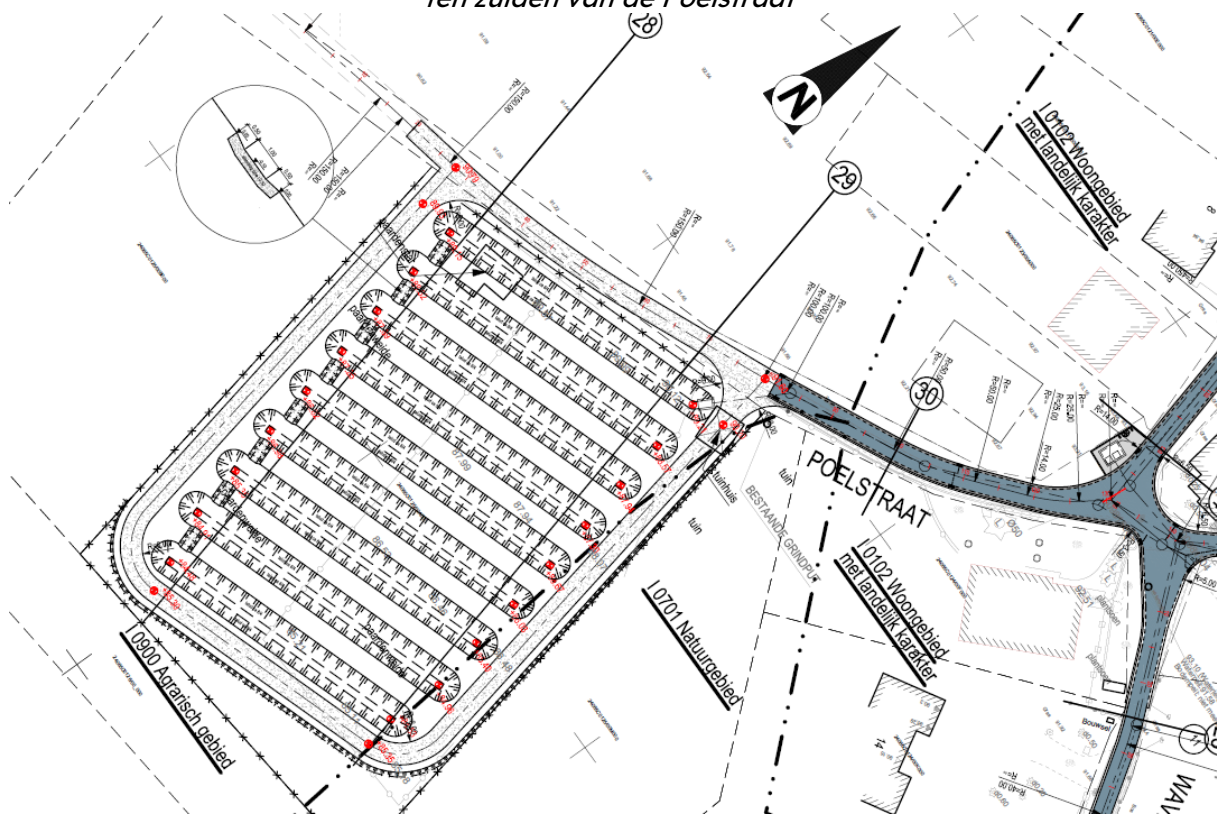
Ter hoogte van het plangebied (perceel 125A), ten zuiden van de Poelstraat, worden 9 bufferbekkens aangelegd. Elk bufferbekken beschikt over een lengte van 46 m en een breedte

⁴ CLAEYS 2024

van 4,5 m. De verstoringsdiepte reikt tot ruim 1 m onder het huidig maaiveld. Rondom de bufferbekkens wordt een rondweg aangelegd in steenslag, met een breedte van 3 m en een funderingspakket van ca. 0,30 m dik voorzien.

Figuur 1: Doorsnedes onderhoudsweg rondom bufferbekkens op perceel 125A ten zuiden van de Poelstraat⁵

Figuur 2: Grondplan bufferbekkens op perceel 125A ten zuiden van de Poelstraat⁶

⁵ Plan angebracht door initiatiefnemer.

⁶ Plan angebracht door initiatiefnemer.

1.3 Onderzoekstraject

Het verder vooronderzoek opgelegd in het Programma van Maatregelen bij archeologienota ID 30092 omvatte een proefsleuvenonderzoek. Dit onderzoek werd uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba, onder leiding van archeoloog Ben Van Genechten.

1.4 Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota

Niet van toepassing.

2 Proefsleuvenonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstellingen

Proefsleuvenonderzoek is erg geschikt voor het opsporen van archeologische ensembles onder de vorm van grondsporen op rurale terreinen met een grote oppervlakte. Belangrijk hierbij is dat het sleuvenonderzoek aanleiding is voor een verdere evaluatie van het terrein in een archeologienota.

Indien de kans op aanwezigheid van waardevolle archeologische ensembles vrijwel onbestaande wordt ingeschat, is het sleuvenonderzoek in regel het eindpunt van het archeologisch traject. Wanneer de kans hoog wordt ingeschat, wordt binnen de archeologienota een advies voor een vervolgetraject geformuleerd. Vaak bestaat dit uit een vlakdekkende opgraving op specifiek afgebakende zones van het onderzoeksterrein.

Tijdens dergelijk onderzoek is het van belang dat slechts een beperkt deel van het plangebied onderzocht wordt. Archeologische sporen worden tijdens een sleuvenonderzoek immers niet volledig onderzocht. Om de kans op de beschadiging van het archeologisch ensemble te beperken, wordt een dekkingsgraad van 10%-15% vooropgesteld. Zo wordt het resultaat van het onderzoek bereikt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed.

Deze onderzoeksopdracht kadert binnen de doelstelling van het vooronderzoek – het vaststellen van de aanwezigheid van een archeologische site en de karakteristieken en bewaringstoestand van deze site, alsook een analyse van de relatie met het landschap, de waarde en de impact van de geplande werken – die tijdens het voorgaande vooronderzoek niet werd gehaald.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Bij het proefsleuvenonderzoek moeten volgens het PvM van de archeologienota (ID 30092)⁷ minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig binnen de te vergraven zone?
- Wat is de datering van dergelijke sporen? Kunnen ze in verband worden gebracht met de neolithische, ca. 90 ha grote ‘*enclosure site*’ die zich ten oosten bevindt, inclusief *off-site* fenomenen in de marge daarvan?
- Zijn er sporen of vondsten aanwezig uit andere periodes? Zo ja, welke?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen / vondsten en de reeds gekende onderdelen van de ‘*enclosure site*’, het prehistorische monument ‘De Tomme’ en andere elementen met betrekking tot de occupatie van het plateau van Ottenburg tijdens het neolithicum?
- Zijn er tekenen van erosie / antropogene verstoringen? Zijn er zones die kunnen afgeschreven worden voor verder archeologisch onderzoek?

⁷ CLAEYS 2024

- Is er sprake van één of meerdere archeologisch te documenteren niveaus? Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld bevinden deze zich?
- Wat is de inschatting van het belang van de eventueel aangetroffen vindplaats? Betreft het hier een behoudenswaardige site en zo ja, hoe kan deze (*in of ex situ*) behouden blijven?

2.1.3 Methoden en technieken

Algemene bepalingen

Voor de *algemene bepalingen* wordt verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken in de Code Goede Praktijk.⁸

Specifieke methodologie

De specifieke methodologie werd gerapporteerd in het Programma van Maatregelen van de archeologienota “*Huldenberg Tomme 2DWA-riolering - v.2.0*” (ID 30092)⁹. Deze omvatte volgende elementen:

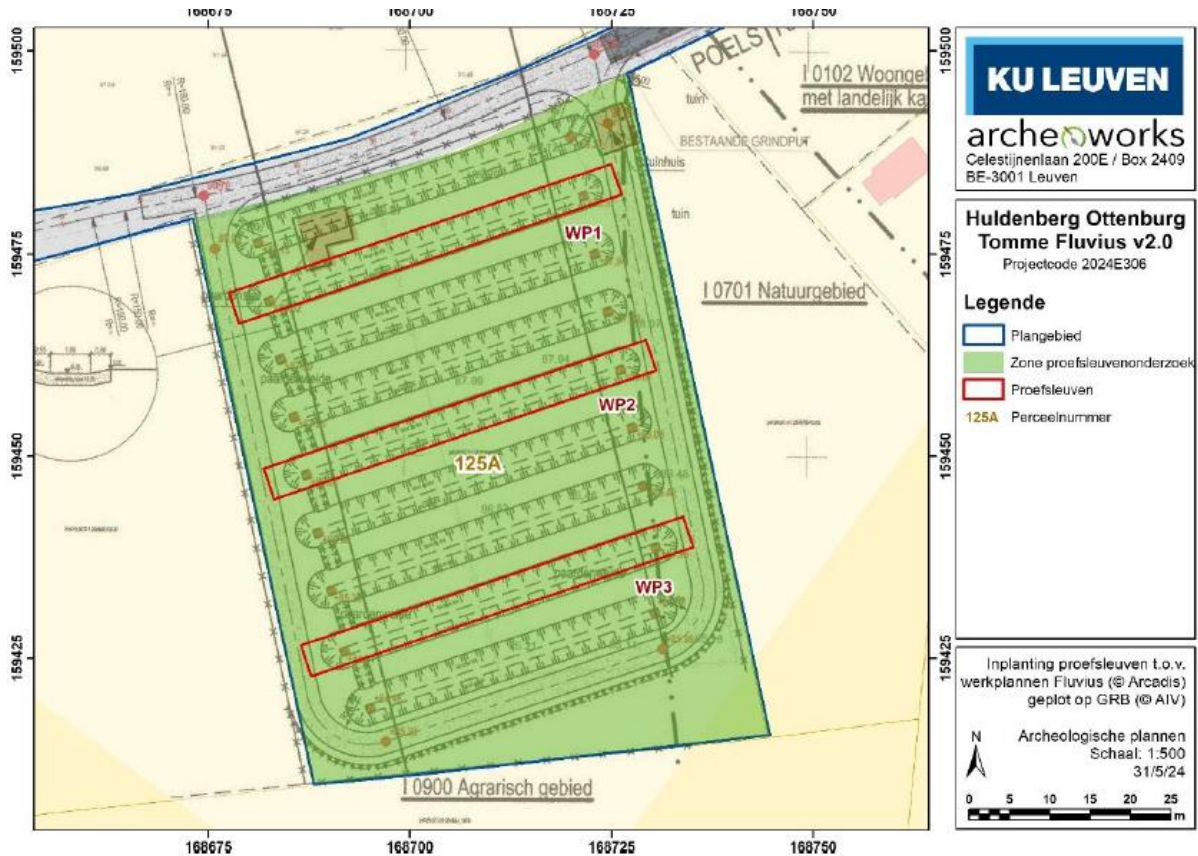
Er wordt voorgesteld om 3 werkputten van telkens 50 x 4 m aan te leggen, ter hoogte van respectievelijk het 2e, 5e en 8e geplande bufferbekken.

De proefsleuven dienen te worden aangelegd door een graafmachine met platte graafbak, onder begeleiding van en op aanwijzingen van een archeoloog die ook de ontgravingsdiepte bepaalt. Aangezien er mogelijk sprake is van een pakket colluvium, zeker naar het zuidelijke deel van dit perceel toe, wordt aan de kopse zijde van elke nieuw aan te leggen werkput een profielput uitgegraven om de bodemopbouw te bestuderen en om één of meerdere relevante archeologische opgravingsniveaus te bepalen. Een selectie van de sporen wordt in detail onderzocht, in die mate dat onderstaande onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden.

Er moet mogelijk rekening gehouden worden met zowel een sporenvlak net onder de bouwvoor als net onder het colluvium. De verwachting is dat eventuele neolithische (en oudere) sporen begraven zitten onder het colluvium, maar meer recente sporen en structuren zouden zich reeds op een hoger niveau kunnen aftekenen. Daarom dient er in eerste instantie een vlak aangehouden te worden net onder de bouwvoor. Indien er geen colluvium aanwezig is, zal het documenteren van dit vlak volstaan. Indien er wel colluvium aanwezig is, dient een tweede vlak aangelegd te worden net onder dit pakket.

⁸ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021.

⁹ CLAEYS 2024

Figuur 3: Inplanting voorgeschreven proefsleuven op orthofoto¹⁰

2.1.4 Organisatie van het vooronderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd op 18 september 2025 onder leiding van erkende archeoloog Ben Van Genechten. Hij werd hierbij bijgestaan door archeoloog/assistent-aardkundige Toon De Herdt.

Er werden 4 werkputten aangelegd voor een totale oppervlakte van 385 m². De totale advieszone voor proefsleuvenonderzoek omvat ca. 4.285 m², waardoor 8,5 % onderzocht werd.

De proefsleuven werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 21 ton met een gladde graafbak van 1,80 m. Van alle proefsleuven werden overzichtsfoto's gemaakt. De proefsleuven en sporen werden ingetekend door middel van een GPS van het type Geomax Zenith 25 PRO en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS-omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

¹⁰ CLAEYS 2024

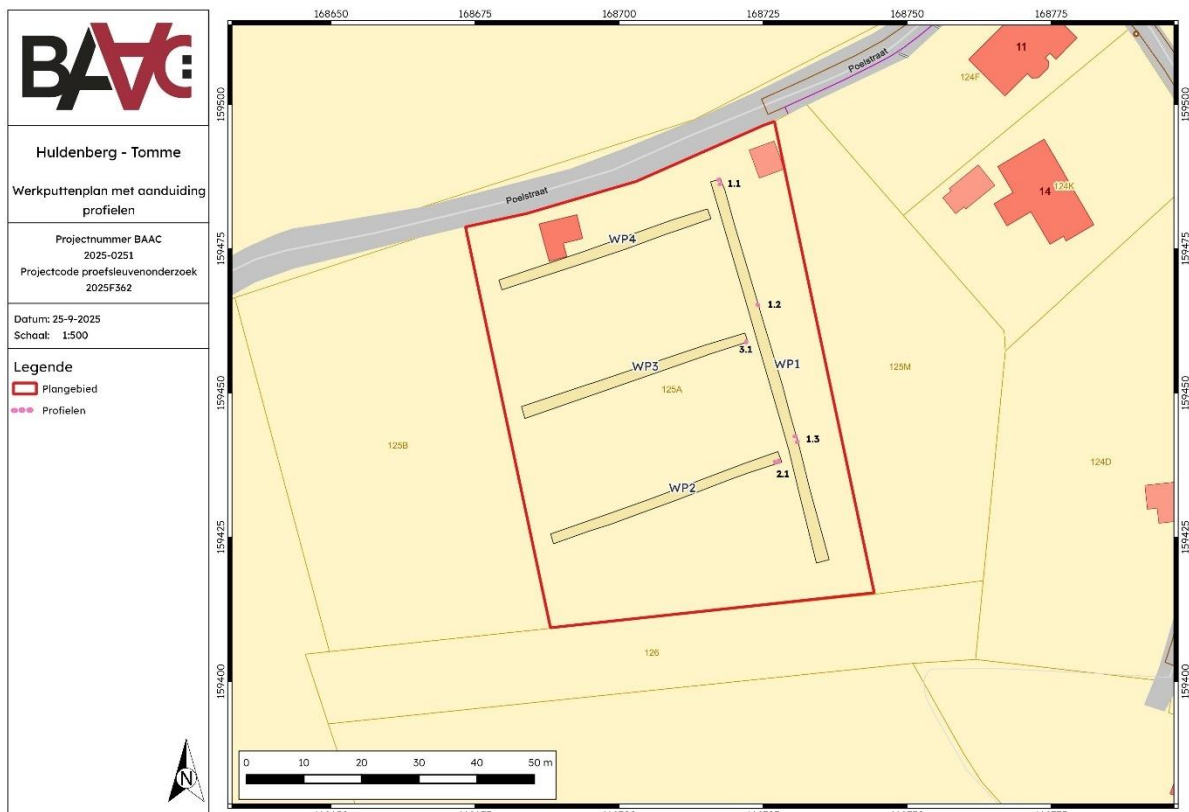
2.1.5 Afwijkingen

Afwijkingen t.a.v. de CGP

Het onderzoek werd uitgevoerd volledig conform de Code van Goede Praktijk.

Afwijkingen t.a.v. de specifieke methodologie

In regel werd het onderzoek uitgevoerd zoals voorgesteld in de specifieke methodologie. Aangezien tijdens het onderzoek bleek dat het terrein in het verleden reeds tot in de tertiaire afzettingen werd afgegraven, werd in het veld beslist de sleuven slechts 2 m breed aan te leggen. Tevens werd één proefsleuf (WP1) haaks op de helling aangelegd.

Plan 3: Werkputtenplan met aanduiding profielen (digitaal; 1:1; 25.09.2025)

2.1.6 Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding

Er werd geen beroep gedaan op externe specialisten.

2.2 Assessment

2.2.1 Landschappelijke en aardkundige situering

Voor een gedetailleerde beschrijving van de topografie en landschapsgenese in de omgeving van het plangebied, zie hoofdstuk 2.2.1 Landschappelijke setting in het Verslag van Resultaten van de archeologienota.¹¹ Voor gebruikte afkortingen in de profielbeschrijvingen wordt verwezen naar de tabel in bijlage. Een volledig overzicht van de bodemprofielen werd opgenomen als bijlage, hieronder worden enkele referentieprofielen in detail besproken.

Het plangebied bevindt zich op de oostelijke uitloper van het Brabants plateau, waarin de Dijle en haar zijrivieren zich hebben ingesneden. Het tertiaire substraat bestaat er uit fijn, kalkrijk, fossielhoudend zand van de Formatie van Brussel. Daarbovenop werden doorheen het quartair eolische leempakketten afgezet die gedeeltelijk weer werden afgespoeld langs de hellingen van de diep ingesneden beekdalen en talloze droogdalen aan de rand van het plateau.

Het plangebied bevindt zich bovenaan een helling. Volgens de quartairgeologische kaart kan er colluvium worden verwacht. Op de bodemkaart staat er een Lbp-bodem gekarteerd, zandleemgrond zonder profiel.

Bij een beperkte opgraving in 2014 bleek dat het quartaire leemdek bovenop het plateau reeds sterk was geërodeerd en dat onder de bouwvoor meteen het tertiaire substraat was bewaard. Dit bestond hier lokaal uit een pakket kleiig zand met rolkeien, bovenop meer zandig, geelbruin materiaal.¹²

2.2.2 Interpretatie profielen

Vanaf het eerste aangelegde profiel (PR1.1, Plan 3) bleek dat de bodem reeds sterk verstoord was. Onderaan de profielen werd telkens het matig fijne zand van de formatie van Brussel geattesteerd, daarbovenop werd een sterk geroerd ophogingspakket waargenomen, dat stukken puin, natuursteen en houtskool bevatte. De bouwvoor was zeer dun en zeer slecht ontwikkeld. Hoewel initieel werd gedacht dat het hellingsafzettingen betrof, werd gaandeweg duidelijk dat het om aangevoerd materiaal ging.

Het ophogingspakket was lichtgrijsbruin tot lichtbruin en bestond uit een mengeling van zandleem met brokken meer zandig en zelfs meer kleiig materiaal. Inclusies bestonden uit natuursteen (kalkzandsteen, zandsteen, kwartsiet) en puinbrokken (baksteen, beton) en houtskoolspikkels. Het onderliggende tertiaire substraat bestond uit lichtgeelgroen, matig fijn zand, dat licht kalkhoudend was en glauconiet en kwartsspikkels bevatte. Geregeld kwamen er brokken kalkzandsteen voor.

De bouwvoor was zeer beperkt in dikte. Het terrein was in gebruik als weide en er groeide grassen, kleine struiken en boompjes. Humusaanrijking was zeer beperkt. Alles lijkt er op te wijzen dat de originele bouwvoor op het terrein werd afgegraven en dat het terrein weer werd opgehoogd met materiaal dat van elders werd aangevoerd. Mogelijk gebeurde deze ingreep bij eerdere werken aan de riolering in de Poelstraat.¹³ Het feit dat het tertiaire substraat meteen onder het ophogingspakket voor kwam illustreert verder ook dat de bodem er sterk onderhevig is geweest aan erosie, waarbij quartaire afzettingen volledig af zijn gespoeld. Het

¹¹ ROBBERECHTS & CLAEYS 2024

¹² VANMONTFORT 2014

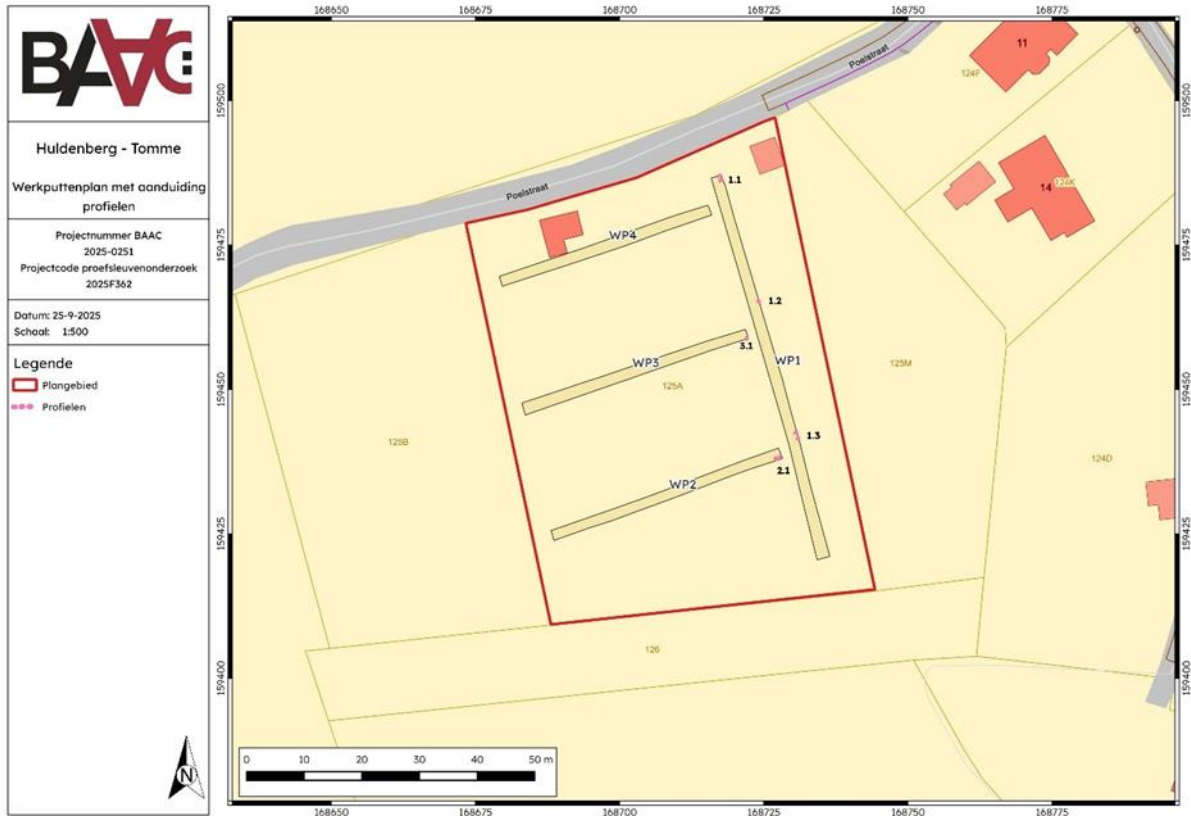
¹³ Mondelinge informatie aannemer

is dan ook maar de vraag in welke mate het bodembestand nog intact was voorafgaande aan de vermoedelijke afgraving van de teelaarde.

De dikte van het ophogingspakket schommelde binnen het plangebied, van 90 cm in PR1.3 tot maximaal meer dan 130 cm in PR2.1. Zie *Tabel 1* voor een overzicht van de profielen en *Tabel 2*/Figuur 4 voor een detailbeschrijving van een van de profielen.

Tabel 1: Overzicht profielen

PROFIELNR.	INTERPRETATIE	DIKTE OPHOGING	EINDDIEPTE
PR1.1	KALKRIJKE BIJMENING IN OPHOGINGSPAKKET. ONDERAAN VERMENGING OPHOGINGSPAKKET EN TERTIAIR SUBSTRAAT.	120 CM	140 CM
PR1.2	OPHOINGSPAKKET ZEER HOMOGEEN. MOGELIJK VERMENGING COLLUVIALE AFZETTINGEN.	110 CM	150 CM
PR1.3	OPHOING OP TERTIAIR OPHOGING ONDERAAN MEER KLEIIG ZAND, BIJMENING VAN TERTIAR SUBSTRAAT.	130 CM	130 CM
PR2.1	OPHOING OP TERTIAIR OPHOGINGSPAKKET STERK GELAAGD, ONDERLIGGEND SUBSTRAAT NIET BEREIKT.	>130 CM	130 CM
PR3.1	OPHOING OP TERTIAR OPHOGINGSPAKKET VERMENGDE HORIZONT MET BIJMENING TERTIAIR SUBSTRAAT.	90 CM	130 CM

Plan 4: Overzichtskaart van de profielregistraties (digitaal; 1:1; 25.09.2025)

Figuur 4: Foto profiel 3.1

Tabel 2: Beschrijving profiel 3.1

PR 3.1					
NR	BEGINNEDIEPTE	HORIZONT	TEXTUUR	KLEUR	AANVULLENDE GEGEVENS
1	+87,5 M TAW	AP1	L, Z3	LBR	BOUWVOOR, H1, WO2
2	10	AP2	L, Z3	LGRBR	OPHOGING, APO2, NS2, HK1, H1, FE1
3	70	AP3	Z, Z3	LBRGN	OPHOGING, BIJMENGING ZANDBROKKEN TERTIAIR SUBSTRAAT, APO2, NS1, FE2
4	90	2C	Z, Z3	LGEGN	TERTIAIR SUBSTRAAT, LICHT GELAAGD, BEVAT GLAUCONIET-EN KWARTSSPIKKELS, NS1
EINDDIEPTE: 130 CM -MV					

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?

Over heel het plangebied werden ophogingspakketten waargenomen. Hieronder werd meteen het tertiaire substraat bereikt. Alles lijkt erop te wijzen dat de teelaarde op het terrein werd verwijderd en werd aangevuld met materiaal dat van elders werd aangevoerd. Daarnaast is de kans groot dat het terrein voorafgaande aan deze antropogene ingreep reeds sterk was afgespoeld onder invloed van hellingsprocessen.

- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Eenzijds een vermoedelijke antropogene ingreep, anderzijds sterke erosie langs de helling.

- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Er werden geen archeologische sporen geattesteerd.

- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

De hellingen aan de rand van het Brabantse leemplateau zijn gekend om hun erosiegevoeligheid. Vanaf de introductie van de landbouw in onze contreien in het neolithicum en de gestage bevolkingstoename en intensivering van de landbouw doorheen de geschiedenis werd het landbouwareaal gestaag uitgebreid en werden steeds grotere delen van het landschap blootgesteld aan hellingswerking.

- Is er een bodemkundige verklaring voor de gedeeltelijke afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Ja, onder invloed van erosie en antropogene ingrepen werd het bodembestand sterk verstoord. Het bodemarchief werd hierbij vernietigd.

2.2.3 Sporen en structuren

Manifestatie archeologische site aan huidig oppervlak

Er werden geen sporen, structuren of archeologische ensembles aangetroffen aan het oppervlak van het onderzoeksterrein.

Stratigrafie van de site

Er werd één vlak aangelegd. Dit niveau bevond zich tussen + 84.79 m TAW en + 88.81 m TAW, tot 130 cm - mv. (ca 60-130 m -mv).

Beschrijving

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen geattesteerd. Over heel het plangebied werden ophogingspakketten waargenomen met hieronder het tertiaire substraat. Alles lijkt erop te wijzen dat de teelaarde op het terrein werd verwijderd en werd aangevuld met materiaal dat van elders werd aangevoerd. Daarnaast is de kans groot dat het terrein voorafgaande aan deze antropogene ingreep reeds sterk was afgespoeld onder invloed van hellingsprocessen.

Figuur 5: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 1.

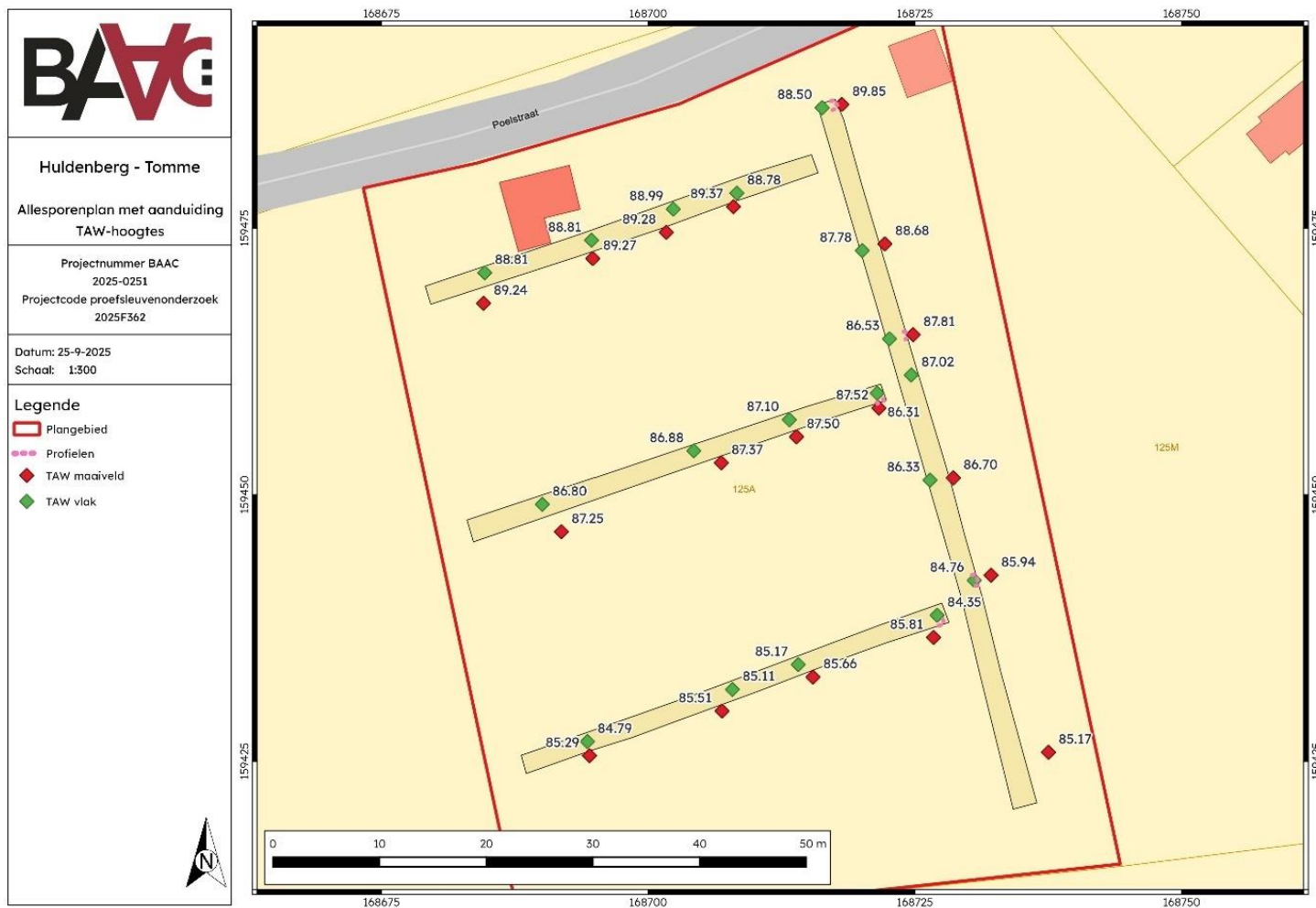

Figuur 6: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 2.

Figuur 7: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 4

Weergave onderzoek: kaarten¹⁴

Plan 5: Algemeen sporenplan van het onderzoek met aanduiding TAW-hoogtes (digitaal; 1:1; 25.09.2025)

¹⁴ Plannen op meer gedetailleerde schaal opgenomen in de bijlagen.

2.2.4 Vondsten

Tijdens het onderzoek werden geen vondsten aangetroffen.

2.2.5 Stalen

Er werden geen grondstalen genomen voor verdere analyse ten behoeve van absolute dateringen (14C, OSL), micromorfologisch onderzoek, textuuranalyse of palynologisch onderzoek. Het aanwenden van deze technieken valt niet binnen de doelstelling van dit vooronderzoek.

2.2.6 Bewaring en deponering

N.v.t.

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen geattesteerd. Over heel het plangebied werden ophogingspakketten waargenomen met hieronder het tertiaire substraat. Alles lijkt erop te wijzen dat de teelaarde op het terrein werd verwijderd en werd aangevuld met materiaal dat van elders werd aangevoerd. Daarnaast is de kans groot dat het terrein voorafgaande aan deze antropogene ingreep reeds sterk was afgespoeld onder invloed van hellingsprocessen.

2.3.2 Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek

Aan de hand van het bureauonderzoek werd duidelijk dat het plangebied net buiten een beschermde site ligt, nl. een 90 ha grote 'enclosure site' uit het midden-neolithicum. Bovendien grenst het plangebied aan het prehistorische monument waaraan het gehucht zijn naam te danken heeft en dat eveneens in oorsprong neolithisch is. Ter hoogte van het plangebied geldt op basis van het bureauonderzoek bijgevolg een hoge archeologische verwachting voor sporen van off-site activiteiten uit dezelfde periode, zoals begraving, transport, ontginning, etc.

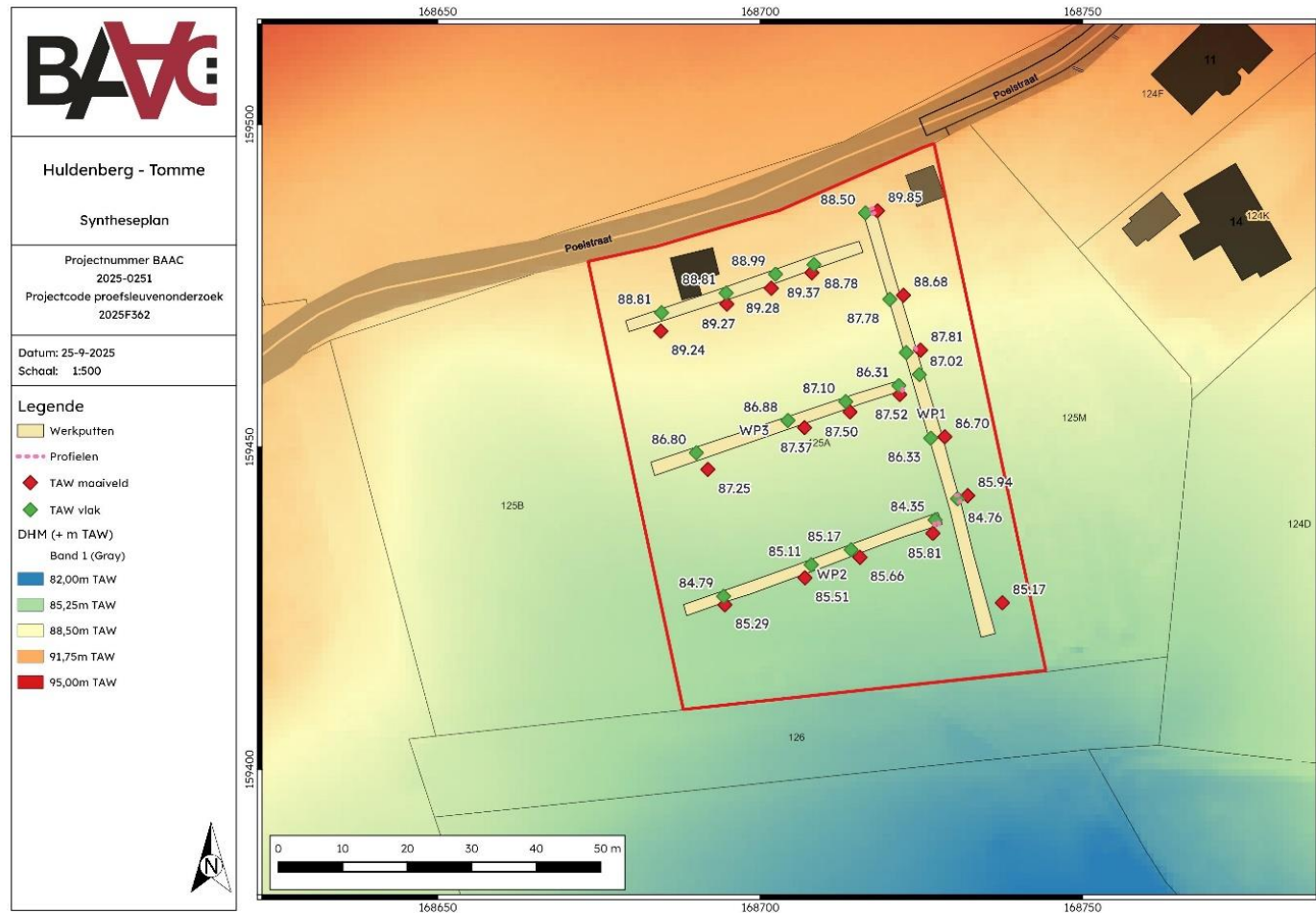
Uit het gravend onderzoek blijkt dat het bodembestand sterk verstoord werd door erosie en antropogene ingrepen. Er werden geen archeologische sporen geattesteerd.

2.3.3 Verwachting archeologisch erfgoed

Onder invloed van erosie en antropogene ingrepen werd het bodembestand sterk verstoord. Het bodemarchief werd hierbij vernietigd. Het terrein krijgt dan ook een zeer lage archeologische verwachting.

2.3.4 Syntheseplan

Op onderstaand plan worden de aangelegde proefsleuven met TAW-hoogte weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel.

2.3.5 Onderzoeksvragen: antwoorden

- Zijn er archeologische sporen aanwezig binnen de te vergraven zone?

Tijdens het onderzoek werden er geen archeologische sporen waargenomen. Er werden uitsluitend twee natuurlijke sporen aangetroffen. Hierdoor zijn de vragen over het sporenbestand, de aanwezigheid van nederzettingen en funeraire contexten en waardevolle vindplaatsen niet van toepassing.

- Zijn er tekenen van erosie/ antropogene verstoringen? Zijn er zones die kunnen afgeschreven worden voor verder archeologisch onderzoek?

Over heel het plangebied werden ophogingspakketten waargenomen met hieronder het tertiaire substraat. Alles lijkt erop te wijzen dat de teelaarde op het terrein werd verwijderd en werd aangevuld met materiaal dat van elders werd aangevoerd. Daarnaast is de kans groot dat het terrein voorafgaande aan deze antropogene ingreep reeds sterk was afgespoeld onder invloed van hellingsprocessen. Hierdoor wordt er binnen het gehele plangebied geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Omdat archeologisch sporen ontbreken binnen het volledige terrein, wordt het potentieel op kennisvermeerdering als onbestaande ingeschat.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek¹⁵ is verder onderzoek niet aangewezen.

¹⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

3 Samenvatting

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota "*Huldenberg Tomme 2DWA-riolering - v.2.0*" (ID 30092). Gezien de archeologische verwachting en de impact, aard, technische uitvoeringswijze en locatie van de werken werd geoordeeld dat het uitgraven van alle lijntracés, inclusief de daaraan gelinkte beperkte uitbreidingen, gepaard dienen te gaan met een archeologische opgraving in de vorm van een werfbegeleiding. Specifiek voor perceel 125A, waar de bufferbekkens zijn ingepland, werd geadviseerd om in uitgesteld traject een aanvullend vooronderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens de uitvoer van dit proefsleuvenonderzoek werd vastgesteld dat het bodembestand sterk verstoord werd door erosie en antropogene ingrepen. Er werden geen archeologisch relevante sporen of vondsten aangetroffen. Hierdoor wordt het potentieel op kennisvermeerdering als onbestaande ingeschat en wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Doorsnedes onderhoudsweg rondom bufferbekkens op perceel 125A ten zuiden van de Poelstraat.....	5
Figuur 2: Grondplan bufferbekkens op perceel 125A ten zuiden van de Poelstraat.....	5
Figuur 3: Inplanting voorgeschreven proefsleuven op orthofoto.....	9
Figuur 4: Foto profiel 3.1.....	13
Figuur 5: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 1.....	15
Figuur 6: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 2.....	16
Figuur 7: Overzichtsfoto vlak 1 werkput 4.....	16

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 25.09.2025).....	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 25.09.2025).....	3
Plan 3: Werkputtenplan met aanduiding profielen (digitaal; 1:1; 25.09.2025).....	10
<i>Plan 4: Overzichtskaart van de profielregistraties (digitaal; 1:1; 25.09.2025).....</i>	<i>13</i>
Plan 5: Algemeen sporenplan van het onderzoek met aanduiding TAW-hoogtes.....	17
Plan 6: Synthesepan (digitaal; 1:1; 25.09.2025).....	19

4.3 Tabellenlijst

<i>Tabel 1: Overzicht profielen.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabel 2: Beschrijving profiel 3.1.....</i>	<i>14</i>

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at:

https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

CLAEYS, J., 2024. *Archeologienota Huldenberg Tomme 2DWA-riolering - v.2.0*,

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN, 2025. Portaal. Available at:

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/>.

GEPUNT VLAANDEREN, 2024. Catalogus. Available at:

<https://www.geopunt.be/catalogus>.

6 Bijlagen

6.1 Fotolijst

6.2 Bodemprofielen